

Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 110/2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89

Genom förordningen ersätts (EEG) nr 1576/89 om spritdrycker och dess tillämpningsförordning (EEG) nr 1014/90 med en mer systematisk lagstiftning och nya regler om skydd för geografiska beteckningar på spritdrycker.

Omfattning

Förordningen innehåller bestämmelser om definition, beskrivning, presentation, märkning och skydd av spritdrycker. Den gäller

- alla spritdrycker som saluförs i EU eller framställs här för export.
- jordbruksalkohol/destillat i andra alkoholhaltiga drycker än spritdrycker och
- namn på spritdrycker i presentationen och märkning av livsmedel.

Definitioner och krav

Spritdryck definieras som en alkoholhaltig dryck

- avsedd att konsumeras av människor
- med särskilda organoleptiska egenskaper
- alkoholhalt på lägst 15 vol%
- framställt direkt genom destillering av naturligt jästa produkter med eller utan tillsats av aromämnen
- genom maceration av växtmaterial i jordbruksalkohol, destillat och/eller spritdrycker
- genom tillsats av aromämnen, olika former av socker, jordbruksprodukter eller livsmedel i jordbruksalkohol, destillat som härrör från jordbruksprodukter eller spritdrycker eller
- genom blandning av spritdryck med annan spritdryck, jordbruksalkohol, destillat av jordbruksprodukter, andra alkoholhaltiga drycker och/eller andra drycker.

Tekniska definitioner och krav på jordbruksalkohol finns i bilaga I;

- syrahalt, estrar, aldehyder, högre alkoholer, metanol, torrs substans, flyktiga kvävehaltiga baser, furfural och organoleptiska egenskaperna: ingen annan påvisbar smak än från råvaran samt lägsta alkoholhalt: 96 vol%.

I bilagan definieras destillat, sötning, blandning, tillsats av vatten, egalisering, lagring, aromatisering, färgning, alkoholhalt, halt av flyktiga ämnen, tillverkningsort, beskrivning, presentation, märkning och ytterförpackning.

Kategorier

Spritdrycker klassificeras i kategorier, f.n. 46 olika och ska säljas under namnet på en kategori vars specifikationer den uppfyller, eller motsvarande registrerad geografisk beteckning i bilaga III, som den uppfyller. Spritdrycker som inte uppfyller kraven för en viss kategori får endast säljas under beteckningen spritdryck. Det finns två produkter som inte riktigt uppfyller

grunddefinitionen på en spritdryck, men som ändå har fått rätt att säljas under en kategoribeteckning; *Rumverschnitt* och *Slivovice*. De står upptagna som ”övriga spritdrycker”.

Spritdrycker i **kategori 1-14** ska uteslutande destilleras på vissa råvaror,

- får varken innehålla tillsatt alkohol eller tillsatser av aromämnen,
- får endast innehålla sockerkulör för färgning samt
- får sötas - men endast för att ”runda av smaken”.

Spritdrycker i **kategori 15-46** får destilleras på jordbruksråvaror enligt bilaga I i fördraget,

- får innehålla tillsatt alkohol, naturliga eller naturidentiska aromämnen och arompreparat samt
- får färgas och sötas för att få de egenskaper som är typiska för produkten.

Övriga spritdrycker får framställas av jordbruksråvaror eller livsmedel,

- får innehålla tillsatt alkohol, aromer, färgning och får sötas.

Märkning och skydd

Medlemsstaterna får ha egna strängare regler om produktion, beskrivning, presentation och märkning för spritdrycker som framställs i det egna landet.

Alkoholhaltiga drycker som inte uppfyller definitionerna i kategorierna får inte beskrivas, märkas eller presenteras genom att man använder ord som; liknande, typ, stil, framställd i, smak, tillsammans med en kategori eller geografiska beteckning.

Angivelsen av en kategori får inte ersättas av varumärke, märkesbeteckning eller fantasibeteckning.

Ingrediensförteckningen på ett livsmedel,

- får innehålla namnet på en kategori av spritdrycker, om märkningsdirektivets regler är uppfyllda. (bl.a. t.ex. att livsmedlet verkligen innehåller den spritdrycken).
- Samma gäller användningen av namnet på en kategori eller en skyddad geografisk beteckning, som används i en sammansatt term.
- En sådan sammansatt beteckning får inte dock användas då en spritdryck späts ut så att den lägsta alkoholhalten inte överensstämmer med definitionen för kategorin.
- Termerna ”amer” och ”bitter” får dock användas ändå på produkter som inte omfattas av spritförordningen.

Blandningar

- Namnet på en kategori får anges i en förteckning över samtliga alkoholingredienser i en blandning, om det föregås av termen ”blandad spritdryck”.
- Om det anges i märkningen av spritdrycker vilka råvaror som används för att framställa jordbruksalkoholen, så ska varje typ därav anges i fallande ordning efter använd kvantitet.
- Om ordet blend anges ska blandingen ha skett enligt villkoren i den här förordningen.
- Lagringsperiod eller ålder ska avse alkoholens yngsta beståndsdel och lagringen ska ha skett under kontroll.

Blykapsyler är förbjudet.

Språk

De obligatoriska märkningsuppgifterna enligt spritdrycksförordningen (spritdryck, kategori eller geografisk beteckning, samt för blandningar ; andelen för varje alkoholingrediens i procent i fallande skala, samt om råvaror för jordbruksalkoholen angivits ; varje typ av jordbruksalkohol i fallande ordning) ska anges på något av EU:s officiella språk, **så att slutkonsumenten lätt kan förstå samtliga uppgifter**, om inte konsumenten får denna information på annat sätt. Kursiverade ord och uttryck i bilaga II samt registrerade geografiska beteckningar i bilaga III får inte användas i översättning varken på etiketten eller i presentationen av spritdrycken.

Skyddad geografisk beteckning

En registrerad geografisk beteckning anger att en spritdryck har sitt ursprung i ett land, eller i en region eller en plats i ett land och dess kvalitet, rykte eller andra egenskaper i allt väsentligt kan tillskrivas detta ursprung. De geografiska beteckningarna registreras i bilaga III och får inte bli allmänna. Beteckningar som blivit allmänna får inte registreras där.

De registrerade geografiska beteckningarna ska vara skyddade mot

- att jämförbara spritdrycker direkt eller indirekt anspelar på den registrerade geografiska beteckningens rykte,
- allt obehörigt bruk, imitation eller anspelning, också i översättning eller fastän även korrekt ursprung angetts samtidigt eller med uttryck som ”liknande”, ”typ”, ”stil”, ”framställd i”, ”smak” eller liknande,
- varje form av annan falsk eller vilseledande beteckning om härkomst, ursprung, art, eller väsentliga egenskaper eller agerande som kan vilseleda konsumenten om andra produkters ursprung.

Ett varumärke som innehåller en skyddad geografisk beteckning får inte registreras om dess användning kan inkräkta på skyddet av en registrerad geografisk beteckning. Om varumärket registrerats i god tro före dagen för skyddet för den geografiska beteckningen eller före den 1/1 1996 får det fortsätta att användas.

En geografisk beteckning får inte registreras om det med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé samt den tid som det har använts i gemenskapen är ägnat att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet.

Registrering av geografiska beteckningar

Medlemsstaterna kan ansöka hos kommissionen om registrering av geografiska beteckningar.

Ansökan ska bl.a. innehålla

- spritdryckens beteckning och kategori och den geografiska beteckningen
- de viktigaste fysikaliska, kemiska, och/eller organoleptiska egenskaper samt spritdryckens särskilda egenskaper vid jämförelse med den relevanta kategorin,
- definition av det geografiska området
- beskrivning av framställningsmetoden
- detaljer som visar sambandet med den geografiska miljön eller ursprunget.

Kommissionen ska inom tolv månader publicera huvuddragen av kravspecifikationen i C-serien i EUT. Härefter har berättigade intressenter möjligheter att inkomma med invändningar inom sex månader. Kommissionen kan besluta att upphäva registreringar om efterlevnaden av kravspecifikationen inte längre kan säkerställas. Om inte en kravspecifikation för geografiska beteckningar i bilaga II har lämnats in till kommissionen senast sju år efter förordningens ikraftträdande ska beteckningen strykas från bilagan.

Behöriga myndigheter eller kontrollorgan som utför produktcertifieringar (ska vara ackrediterade fr.o.m. den 1 maj 2010), ska kontrollera att huvudkraven i kravspecifikationerna följs innan produkterna släpps ut på marknaden.

Övergångsbestämmelser

Kommission får i samråd med en föreskrivande kommitté fastställa övergångsbestämmelser, undantag från artikel 17 och 22 samt bestämmelser om en gemenskapslogotyp för spritdrycker och införa obligatoriska märkningskrav för tillverkningsort.

Man får fortsätta att *framställa* spritdrycker enligt reglerna i den gamla förordningen under ytterligare 15 månader från ikraftträdandet av den nya. Spritdrycker som sålunda *framställts* senast den 20 maj 2009 får fortsätta att *saluföras* till dess att lagren tar slut.

Särskilt

Vodka som framställts av *andra* jordbruksråvaror än säd och potatis ska i märkningen ange ”tillverkad av...”, med tillägg av namnet på de råvaror som använts för att framställa jordbruksalkoholen. (Ska anges på ett språk som slutkonsumenten lätt kan förstå.)